

Bureau Architectenregister

JAARVERSLAG 2013

Bureau Architectenregister

JAARVERSLAG 2013

Bureau Architectenregister
Postbus 85506
2508 CE DEN HAAG
tel. 070-3467020

www.architectenregister.nl
e-mail: info@architectenregister.nl

Over Bureau Architectenregister

Bureau Architectenregister is op grond van de op 1 januari 2011 in werking getreden gewijzigde Wet op de architectentitel ingesteld als opvolger van de Stichting bureau architectenregister. Bureau Architectenregister bezit rechtspersoonlijkheid en is een zelfstandig bestuursorgaan waarop de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen van toepassing is.

Op grond van de Wet op de architectentitel vervult Bureau Architectenregister de volgende taken:

- beheren van het architectenregister: het verrichten van inschrijvingen en van doorhalingen van inschrijvingen in het in de Wet op de architectentitel in het leven geroepen architectenregister;
- fungeren als bevoegde autoriteit in de zin van de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties;
- erkennen van in het buitenland behaalde diploma's op het gebied van architectuur, stedenbouw, tuin- en landschapsarchitectuur of interieurarchitectuur met het oog op inschrijving in het architectenregister;
- vaststellen van regels met betrekking tot de examens voor architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten en het organiseren van die examens;
- vaststellen van nadere eisen waaraan een ingeschrevene moet voldoen die ook een onder een andere titel ingeschreven wil worden in het architectenregister en het nemen van beslissingen op verzoeken om inschrijving onder een andere titel;
- vaststellen van regels met betrekking tot de tweejarige beroepservaringperiode en het (doen) uitvoeren van die regels;
- aan elke verzoeker doen van (schriftelijke) opgave of een persoon in het architectenregister staat ingeschreven en onder welke titel;
- verstrekken van informatie over de wettelijke voorschriften met betrekking tot de beroeps uitoefening van architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect of interieurarchitect in Nederland en over de inschrijving in het architectenregister en de wettelijke gevolgen daarvan.

Daarnaast heeft Bureau Architectenregister op grond van de Wet op de architectentitel de volgende bevoegdheden:

- op verzoek verlenen van een certificaat aan een persoon die werkzaam is op het gebied van de architectuur, stedenbouw, tuin- en landschapsarchitectuur of interieurarchitectuur en die zich door de kwaliteit van zijn prestaties op het betreffende vakgebied naar het oordeel van Bureau Architectenregister in het bijzonder heeft onderscheiden;
- op verzoek besluiten dat het getuigschrift van een Academie van Bouwkunst vrijstelling oplevert van het doorlopen van de tweejarige beroepservaringperiode of dat een afgestudeerde een met de tweejarige beroepservaringperiode vergelijkbare beroepservaring heeft opgedaan;
- optreden tegen het onrechtmatig gebruik van de architectentitel onder meer door middel van het instellen van gerechtelijke procedures;
- vaststellen van kwalitatieve beleidsregels ter zake van passende bij- en nascholing voor architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten.

Bureau Architectenregister draagt alle kosten die uit de uitvoering van de wettelijke taken voortvloeien, met uitzondering van het fungeren als bevoegde autoriteit in de zin van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties en het verrichten van de in de Wet op de architectentitel aan Bureau Architectenregister opgedragen regelgevende taken.

Bureau Architectenregister legt verantwoording af aan de voor de Wet op de architectentitel eerstverantwoordelijke minister, aan wie het Jaarverslag en de Jaarrekening ter goedkeuring worden voorgelegd. De tarieven voor vergoedingen die moeten worden betaald voor door Bureau Architectenregister te verlenen diensten dienen eveneens door die Minister te worden goedgekeurd.

Inhoud

Voorwoord	7
Implementatie gewijzigde Wet op de architectentitel	8
Beroepservaringperiode	8
Erkenningsregeling	8
Prognose kandidaten.....	8
Kosten van deelname aan de beroepservaringperiode	8
Overleg met de Academies van Bouwkunst.....	8
Commissie(s) Beroepservaringperiode	9
Voorlichting opleidingen	9
Overige projectmatige activiteiten	9
Mastertrack Landschapsarchitectuur TU Delft.....	9
Stuurgroep Architect aan Zet.....	10
Aanbestedingen.....	10
(Externe) Contacten.....	10
Rijksbouwmeester en Ministerie van BZK.....	10
Beroepsorganisaties	10
Opleidingen	11
Wijziging positie ZBO's.....	11
Communicatie	11
Website	11
Nieuwsbrief.....	11
Registratie	12
Inschrijvingen.....	12
Uitschrijvingen	12
De instroom van 2013 nader beschouwd	12
De ingeschrevenen in het architectenregister	13
Erkenning buitenlandse diploma's.....	14
Diploma's behaald in een andere EU-lidstaat	14
Automatische erkenning van architectuurdiploma's.....	14
Andere disciplines	14
Diploma's behaald buiten de EU	15
Daling van het aantal verzoeken om erkenning.....	15
Beroep Erkenning buitenlands diploma	15

Examens	16
Examen voor architecten	16
Examen voor stedenbouwkundigen	17
Examen voor tuin- en landschapsarchitecten	17
Examen voor interieurarchitecten	17
Samenstelling examencommissies	18
Evaluatie architectenexamens	18
Inschrijving onder een andere titel en certificaat bijzondere kwaliteit prestaties	18
Inschrijving onder een andere titel	18
Certificaat bijzondere kwaliteit prestaties	18
Europese aangelegenheden	19
Bevoegde autoriteit	19
Samenwerking met bevoegde autoriteiten van andere lidstaten	19
Verstrekken van attesten, verklaringen en andere documenten	20
Ondersteuning belanghebbenden	20
Wijziging Richtlijn erkenning beroepskwalificaties	20
Architects Council of Europe	21
Informatieverstrekking	21
Titelbescherming	22
Gerechtelijke procedures	22
Bij- en nascholing	22
Informatieplicht/modelverklaring	23
Bestuur	23
Samenstelling	23
Werkzaamheden	23
Bedrijfsvoering	23
Positie, omgeving en missie	23
Personeel	24
Afscheid directeur	24
Organisatie	24
invoering FGR	24
Herinrichting pand: stand van zaken	24
Klachten, bezwaarschriften en procedures	25
Archiefbeleid	25
Duurzaamheid	25
Financiën	25

Voorwoord

Over sommige veranderingen wordt jarenlang gesproken, en opeens zijn ze er.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de regeling Beroepservaringperiode; de voorbereidingen zijn in 2013 bijna afgerond. De grootste verandering voor Bureau Architectenregister is het vertrek van zijn directeur, Hans Groeneveld. Hij heeft meer dan 25 jaar een unieke rol gespeeld in de titelbescherming. Als medeontwerper van de Wet op de Architectentitel bij het toenmalige ministerie van VROM, als hoeder van de wet bij het architectenregister en als pleitbezorger van integratie van regelgeving in Europa. Ondanks de door Hans ervaren beperkingen van de Wet op de architectentitel verdedigde hij deze als een leeuw: het belang van de titelbescherming droeg hij onvermoeibaar uit.

De veranderingen van de afgelopen jaren zijn onder zijn leiding soepel verlopen. Van stichting naar zelfstandig bestuursorgaan; van registratie naar uitvoering van steeds meer regelingen en van een bescheiden uitvoerend orgaan naar een meer open en zelfbewuste organisatie. Die lijn zal worden voortgezet door onze nieuwe directeur, Mirjam del Canho.

De ontwikkeling in het aantal inschrijvingen in het architectenregister is stabiel, ondanks de afname van het aantal beroepsuitoefenaars door de crisis in de bouw en de gebiedsontwikkeling.

Het afgelopen jaar hebben we ons grote zorgen gemaakt over de beroepsperspectieven voor nieuw-afgestudeerden. Gelukkig steeg het aantal opdrachten voor architectenbureaus weer in het laatste kwartaal van 2013, maar dat betekent niet automatisch dat jong afgestudeerden in dienst worden genomen! Het gebrek aan werkgelegenheid voor jonge architecten is geen uniek Nederlands probleem. En de creatieve en ruimtelijke sector varen er wel bij, al die hoog opgeleide ondernemende ontwerpers. Maar we zien natuurlijk ook veel grensgevallen: vrijwillige ateliers en eindeloze stages, om maar ervaring op te doen. Vorig jaar bleek al, dat het goed is, dat de per 2015 verplichte beroepservaringperiode op veel verschillende wijzen kan worden ingevuld. Dus met meerdere werkplekken in verschillende sectoren, in het buitenland, en met vrijstellingen voor al opgedane kennis en ervaring. Maar dan nog blijft het een spannende operatie voor de afgestudeerden, vooral het vinden van werk.

U treft zoals gewoonlijk alle gegevens over onze activiteiten weer aan in dit jaarverslag. Bij veel regelingen gaat het niet om grote aantallen verzoeken. De regeling "Nadere eisen inschrijving in het architectenregister onder een andere titel", waardoor iemand in aanmerking kan komen voor een extra titel, trekt bijvoorbeeld minder kandidaten dan verwacht.

Wij blijven benieuwd naar uw ideeën en reacties. Gelukkig krijgen we steeds meer respons op de nieuwsbrief, zodat we onze activiteiten en dienstverlening op uw behoeften kunnen afstemmen.

Den Haag, maart 2014

Drs. Annemiek Rijckenberg
voorzitter bestuur Bureau Architectenregister

Implementatie gewijzigde Wet op de architectentitel

Beroepservaringperiode

Vanaf 1 januari 2015 is het verplicht om na het afronden van de masteropleiding eerst twee jaar beroepservaring op te doen voordat men kan worden ingeschreven in het architectenregister. In 2013 heeft Bureau Architectenregister voorbereidingen getroffen ten behoeve van de uitvoering van bovengenoemde Regeling Beroepservaringperiode.

Zo werd de regelgeving afgerond met de Erkenningsregeling voor - aanbieders van - geïntegreerde beroepservaringprogramma's en modules en werd overleg gepleegd met Atelier Rijksbouwmeester, de betrokken beroepsorganisaties en de opleidingen over de gevolgen van de regeling en de aantallen afstudeerders die er in eerste instantie mee te maken krijgen. Overleg met de Academies van Bouwkunst over een mogelijke vrijstelling van de beroepservaringperiode en een overgangsregeling voor de huidige studenten speelde daarbij een belangrijke rol. In 2013 werden de Commissies Beroepservaringperiode ingesteld, die te zijner tijd de gesprekken met de kandidaten zullen voeren en die het bestuur van Bureau Architectenregister hierover zullen adviseren. Ook werd een begin gemaakt met een voorlichtingscampagne voor de studenten en opleidingen.

Erkenningsregeling

In maart 2013 is de concept Erkenningsregeling gestuurd naar de overlegpartners, de betrokken ministeries, de beroepsorganisaties en de opleidingen. Nadat enkele ondergeschikte aanpassingen waren aangebracht, is de regeling op 25 juli 2013 gepubliceerd in de Staatscourant.

Verzoeken om erkenning als aanbieder worden voor advies voorgelegd aan CEDEO, een instantie die al 30 jaar is gespecialiseerd in het beoordelen van aanbieders van opleidingen, onder meer in het kader van CRKBO registratie en NVAO accreditatie.

Met De Beroepservaring (het geïntegreerde beroepservaringprogramma van de Stichting Bejas) is overleg gepleegd over de erkenningaanvraag. Het verzoek om erkenning als aanbieder van een geïntegreerd beroepservaringprogramma is in december 2013 ingediend.

Prognose kandidaten

Aan TNO is opdracht gegeven de Quick Scan naar de verwachte instroom in de beroepservaringperiode uit begin 2012 te actualiseren. Daarbij werd tevens gevraagd een inschatting te maken van de opnamecapaciteit van de architectenbureaus voor beroepservaringkandidaten. Onderzocht is hoeveel afstudeerders uit de vier disciplines naar verwachting de beroepservaringperiode zullen willen volgen en hoeveel beroepservaringplaatsen er bij de bureaus naar schatting beschikbaar zullen zijn. Eind 2013 is de concept rapportage opgeleverd.

Kosten van deelname aan de beroepservaringperiode

Deelname aan de beroepservaringperiode brengt kosten met zich mee. Zo kost deelname aan het tweejarige geïntegreerde programma van De Beroepservaring ongeveer 3000 euro per jaar. Ook het volgen van de zelfstandige route kost geld, onder andere voor het volgen van modules en de gesprekken met de Commissie Beroepservaringperiode. De inkomsten van deelnemers aan de beroepservaringperiode zullen over het algemeen beperkt zijn: de CAO voor de architectenbureaus bepaalt dat het minimumloon betaald mag worden en kent geen regeling voor een werkgeversbijdrage in de kosten.

In opdracht van Atelier Rijksbouwmeester werd door Theo Telting c.s. onderzoek gedaan naar de rijkssubsidiereregelingen voor het Midden- en Kleinbedrijf die interessant zouden kunnen zijn voor startende architecten dan wel bureaus die beroepservaringkandidaten in dienst willen nemen. Op basis van een bronnenonderzoek en gesprekken met deskundigen kwamen de onderzoekers tot de conclusie dat er geen algemeen direct toepasbare regelingen zijn die kostenbelemmeringen wegnemen dan wel verminderen voor deelname aan de beroepservaringperiode. Ook in het kader van het Topsectorenbeleid is vooralsnog geen regeling voor startende architecten opgenomen. De Commissie Beroepservaringperiode beraadt zich nog over mogelijke maatregelen die deelname aan de beroepservaringperiode kunnen bevorderen.

Overleg met de Academies van Bouwkunst

Met de Academies van Bouwkunst is overlegd over de mogelijke vrijstelling voor afgestudeerden aan één van de zes academies. In artikel 12d, derde lid van de Wet op de architectentitel is door de wetgever de mogelijkheid opgenomen dat Bureau Architectenregister vrijstelling verleent aan studenten die afstuderen aan een Academie van Bouwkunst. Deze hebben al een vierjarige opleiding gevolgd waarvan een buitenschools curriculum integraal deel uitmaakt. Of deze vrijstelling verleend kan worden is afhankelijk van de vraag of het praktijkgedeelte van de Academies aan de eindtermen van de Regeling Beroepservaringperiode voldoet. De Academies hebben aangekondigd dat in de vernieuwing en synchronisatie van het praktijkdeel te zullen borgen. Bureau Architectenregister zal zich begin 2014 daarover buigen en -gehoord de Commissies Beroepservaringperiode- een standpunt innemen.

Commissie(s) Beroepservaringperiode

Na een open sollicitatieprocedure zijn de kandidaten voor de vier Commissies Beroepservaringperiode geselecteerd (er is per discipline een commissie). De sollicitatiecommissie bestond uit de bestuursleden Annemiek Rijckenberg en Henk Döll en Jan Brouwer als onafhankelijk lid. Voor elke commissie werden twee leden geselecteerd, alsmede één voorzitter voor alle commissies. De negen leden zijn:

- Voorzitter
ir. M.J. Lammers
- Commissie architectuur
ir. B.C.I.M. Kuit en ir. W. van Duijn
- Commissie stedenbouw
ir. M. de Boer en ir. F.W. de Jong
- Commissie tuin- en landschapsarchitectuur
ir. S. Diegenbach en ir. A.A. van Helsdingen
- Commissie interieurarchitectuur:
T.G. Hylkema en ir. A.J. Dirks

Van de ca. 70 kandidaten die zijn afgewezen heeft zich een groot deel beschikbaar gesteld om als mentor beroepservaringkandidaten te begeleiden.

De commissies zijn in 2013 drie maal in plenaire zitting bijeen geweest om zich te beraden over de toepassing van de Regeling Beroepservaringperiode en met name de eindtermen. Zoals de regeling stelt, zullen de eindtermen en ervaringsaspecten steeds in de context van de desbetreffende discipline geïnterpreteerd moeten worden. De ervaringsaspecten vormen daarbij niet-limitatieve voorbeelden ter verduidelijking van de wijze waarop aan de eindtermen kan worden voldaan, voor zowel de kandidaat, de mentor, de Commissie Beroepservaringperiode als de aanbieder. De commissies zijn van oordeel dat deze vooral tegen de achtergrond van de beroepsuitoefening in de architectuur tot stand zijn gekomen en dat er aanleiding is om vanuit de andere disciplines enkele nuances aan te brengen. Die zullen de vorm krijgen van aanvullende aandachtspunten die bij de gesprekken met de kandidaten een rol kunnen spelen.

Voorts hebben de commissies geconstateerd dat het in de huidige praktijk niet algemeen zal voorkomen dat een kandidaat binnen één werkomgeving alle aspecten van beroepservaringperiode zal kunnen opdoen. Beroepservaring kan op diverse plekken worden opgedaan, ten dele zelfs in andere disciplinaire werkverbanden, hetgeen soms tot een versnipperde kennismaking met het ontwerpproces kan leiden. Er moet voor worden gewaakt dat ambachtelijke, disciplinespecifieke kennis niet verloren gaat. De commissies beraden zich over de wijze waarop de regeling in de praktijk zodanig kan worden toegepast dat rekening gehouden wordt met de gegeven mogelijkheden en actuele ontwikkelingen in de instroom in de beroepspraktijk.

De commissies hebben in 2013 één advies uitgebracht. Dit advies betreft het verzoek van het LOBO (het samenwerkingsverband van de Academies van Bouwkunst) om een overgangsregeling te treffen voor die studenten die na 31 december 2014 afstuderen en die hun studie zijn begonnen voordat de betreffende academie een vrijstelling van de beroepservaringverplichting heeft gekregen.

Voorlichting opleidingen

In 2013 is contact gelegd met opleidingen om tot afspraken te komen voor voorlichting aan studenten over de beroepservaringverplichting.

Overige projectmatige activiteiten

Mastertrack Landschapsarchitectuur TU Delft

Voor het uitvoeren van de toetsing van Mastertrack Landschapsarchitectuur TU Delft in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken heeft Bureau Architectenregister eind 2012 een commissie ingesteld, bestaande uit ir. S. Thijsen (voorzitter), ing. F.J.M.G. Boots, ir. J.F. Heersche, mevrouw ir. Y.J.P. Horsten-van Santen en mevrouw dr.ir. J.M. de Jonge. De heer ir. H.J.J.C.M. van Blerck was als secretaris verbonden aan de commissie. De toetsingscommissie heeft in april 2013 haar advies aangeboden aan het bestuur van Bureau Architectenregister.

De commissie adviseert om de variant Landschapsarchitectuur van de Masteropleiding Architecture, Urbanism & Building Sciences van de TU Delft, onder voorwaarden, op te nemen in de Nadere regeling inrichting opleidingen architect, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitectuur en interieurarchitect, zodat afgestudeerden van de Mastertrack Landschapsarchitectuur die de track vanaf 2010/2011 hebben gevolgd, als tuin- en landschapsarchitect ingeschreven kunnen worden in het architectenregister.

Het bestuur van Bureau Architectenregister heeft dit advies integraal overgenomen en begin mei aangeboden aan de Staatssecretaris van Economische Zaken, mevrouw S.A.M. Dijkema.
De wijziging van de Nadere regeling is op 13 december in de Staatscourant gepubliceerd en op 1 januari 2014 van kracht geworden.

Stuurgroep Architect aan Zet

Op uitnodiging van de Afdeling Vergunningen van Stadsontwikkeling Rotterdam participeert bestuurslid Henk Döll in de stuurgroep van het onderzoekplan 'Architect aan Zet'. Het doel van het onderzoek is voor bouwprojecten met een laag risicoprofiel een 'slimme' en betaalbare methodiek voor private kwaliteitsborging te ontwikkelen en deze op zijn haalbaarheid te testen. In dit onderzoek is gekozen voor de architect als meest gereede en gekwalificeerde partij om verantwoordelijkheid te nemen voor de toetsing en toezicht op de geldende overheidsvoorschriften. Niet alleen techniek, maar ook ruimtelijke kwaliteit, uitvoering en milieuaspecten maken deel uit van de opleiding tot architect en zijn onlosmakelijk onderdeel van de beroepsuitoefening. In 2013 is het Plan van Aanpak door de Afdeling Vergunningen aan de Stuurgroep gepresenteerd, eind 2014 zal het onderzoek worden afgerond. De bevindingen en aanbevelingen worden verwerkt in een rapportage aan het College van B&W van Rotterdam en aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aanbestedingen

Bureau Architectenregister ontvangt met enige regelmaat klachten van ingeschrevenen over aanbestedingen, met name in de publieke sector. Hoewel Bureau Architectenregister geen wettelijke taken heeft op het terrein van (publieke) aanbestedingen, past het in het beleid van (preventieve) titelbescherming om hier aandacht aan te besteden en aanbestedende diensten in voorkomende gevallen te attenderen op klachten. Bureau Architectenregister heeft vastgesteld dat aanbestedende diensten de eisen ten aanzien van registratie veelal onjuist formuleren, soms zelfs in tegenspraak met wettelijke bepalingen. Bureau Architectenregister pleit voor een verbetering van het professioneel inkopen van – in dit geval – diensten en is van mening dat meer aandacht moet worden besteed aan het opstellen van de selectie- en gunningleidraden en het samenstellen van competente selectie- of beoordelingscommissies. In het kader van deze problematiek heeft in 2013 overleg plaats gevonden met de senior kennismanager bouw van Pianoo, het expertisecentrum aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken. Bureau Architectenregister brengt haar bevindingen van de praktijk van publieke aanbestedingen met enige regelmaat in bij het reguliere overleg met de Rijksbouwmeester, die inmiddels initiatieven heeft genomen om tot verbetering te komen.

(Externe) Contacten

Rijksbouwmeester en Ministerie van BZK

Het college van Rijksadviseurs is onze thuisbasis bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Rijksbouwmeester is afgelopen jaar meerdere malen geïnformeerd over onze voortgang met de Beroepservaringperiode, de voornemens m.b.t. de ZBO's en de trends in aantallen ingeschrevenen.

Contacten m.b.t. begroting, jaarverslag, bijzondere regelingen en de ZBO's vinden plaats met de directie Financieel-Economische Zaken

In 2013 heeft een gesprek plaatsgevonden met de waarnemend SG van Binnenlandse Zaken, de heer van de Steenhoven, over onze positie in de ZBO-discussie.

Beroepsorganisaties

De contacten met de beroepsorganisaties zijn verder geïntensiveerd. Een prioriteit in het overleg is de wijze waarop kan worden gereageerd op de slechte economische omstandigheden. De slechte economische omstandigheden beïnvloeden de naderende Beroepservaringperiode negatief. Het zal moeilijk zijn voldoende arbeidsplaatsen en mentoren te vinden. Bureau Architectenregister en de beroepsorganisaties hebben een gezamenlijke taak om deze problemen het hoofd te bieden.

Opleidingen

Bestuur en bureau hebben op verschillende wijzen contact met de opleidingen. Met de TU's en de (kunst)academies is gesproken over de gevolgen van de Beroepservaringperiode voor de nieuwe afstudeerders en de noodzaak tot voorlichting aan de studenten. Er zijn contacten geweest over de Europese notificaties voor de masteropleidingen en in het kader van de opdracht van het ministerie van EZ is in 2013 advies uitgebracht over de mastertrack Landschapsarchitectuur van de TU Delft.

Wijziging positie ZBO's

Bureau Architectenregister had in 2013 als ZBO te maken met ontwikkelingen op het politieke vlak. In het regeerakkoord is aangekondigd dat van alle ZBO's nagegaan zal worden of de ZBO-vorm de meest geëigende is. In opdracht van het overleg van secretarissen-generaal van de ministeries is door ir. J.F. de Leeuw van ABDTOPconsult een rapport uitgebracht over de herpositionering van ZBO's.

In 2013 heeft een gesprek plaatsgevonden met de waarnemend SG van Binnenlandse Zaken over onze positie in de ZBO-discussie. Bureau Architectenregister heeft een gesprek gevoerd met de onderzoeker en een schriftelijke reactie gestuurd aan de Minister over de conclusie dat de registerwerkzaamheden samengevoegd zouden kunnen worden met de medische registers in het BCIG. Er is een onderzoek naar de business case voor bundeling van registers aangekondigd.

In 2014 zal duidelijk worden welke consequenties hieruit zullen voortvloeien voor de positie en bedrijfsvoering van Bureau Architectenregister.

Communicatie

Website

De website van Bureau Architectenregister biedt informatie aan diverse doelgroepen over een veelheid van onderwerpen, zoals onder andere Bureau Architectenregister en de Wet op de architectentitel, de verschillende mogelijke registratieprocedures, titelbescherming, beroepservaringperiode, informatieplicht, bij- en nascholing en werken in het buitenland. Op de website word ook informatie gegeven over nieuwe ontwikkelingen.

(Potentiële) opdrachtgevers en andere geïnteresseerden kunnen op de website nagaan wie in het register staat ingeschreven en welke titel of titels deze persoon mag voeren. Geregistreerde ontwerpers kunnen inloggen en hun adresgegevens actualiseren, een verklaring van inschrijving aanvragen of verzoeken om te worden uitgeschreven; in de beveiligde persoonlijke omgeving van de website kunnen ze ook hun bij- en nascholingsactiviteiten bijhouden.

De website is eind 2013 in vorm en informatiestructuur licht aangepast om de informatie duidelijker te kunnen overbrengen.

In 2013 is de website van Bureau Architectenregister 46.815 maal bezocht, door 32.125 unieke bezoekers. Voor de meerderheid was het een uniek bezoek, circa een derde betrof herhaalbezoeken (66 vs. 34%).

Gemiddeld werd drie en halve minuut op de website doorgebracht en werd 4,65 pagina bezocht. Na de homepagina werd de functie 'zoek in het registerarchitect' het meest bekeken. Ca. 70% van de bezoekers had een Nederlandse achtergrond.

De meerderheid bezoekt de website vanaf een desktop computer, maar het aandeel bezoeken door middel van een mobiel apparaat (smartphone of tablet) stijgt. Eind december was dit 16,5%.

Nieuwsbrief

In 2013 is de verzendfrequentie van de digitale nieuwsbrief, die in 2012 bij een enkele gelegenheid werd gemaild, verhoogd naar elk kwartaal. In deze kwartaalnieuwsbrief worden ingeschrevenen op de hoogte gehouden van actuele gebeurtenissen in en rond het architectenregister.

De nieuwsbrieven zijn verstuurd naar alle ingeschrevenen waarvoor een e-mailadres beschikbaar is, uitgezonderd degenen die hebben aangegeven geen nieuwsbrief (meer) te willen ontvangen. Om het bereik van de nieuwsbrief te optimaliseren is in februari 2013 aan ca. 3.500 personen, waar geen e-mailadres voor bekend was, een brief gestuurd met het verzoek om dit gegeven aan te vullen.

Het aantal verstuurd mailniewsbrieven is van 8.804 in 2012 opgelopen tot 10.746 in december 2013. De kwartaalnieuwsbrieven bevatten altijd een link naar – specifieke onderdelen van – de website. In de bezoekcijfers

voor de website is te zien dat dit leidt tot een duidelijk verhoogd websitebezoek. De nieuwsbrieven worden tevens als pdf op de website geplaatst en zijn zo voor iedereen toegankelijk.

Registratie

In 2013 zijn 679 inschrijvingen in het architectenregister gerealiseerd, iets minder dan in 2012. Daar staat tegenover dat het aantal uitschrijvingen uit het architectenregister is gedaald naar 672. Dit betekent dat er een netto toename van het aantal geregistreerden in 2013 is van 7. In 2012 was de netto toename veel lager dan in voorgaande jaren, die trend heeft zich doorgezet. Het aantal inschrijvingen in het architectenregister blijft echter boven de 14.000, hetgeen wijst op het belang dat de beroepsgroep hecht aan het mogen voeren van de architectentitel.

Inschrijvingen

In 2013 zijn 502 architecten, 60 stedenbouwkundigen, 26 tuin- en landschapsarchitecten en 91 interieurarchitecten ingeschreven in het architectenregister. Dit zijn overigens niet uitsluitend nieuwe inschrijvingen, maar ook herinschrijvingen van personen van wie de inschrijving eerder was doorgehaald. Het aandeel herinschrijvingen in 2013 was ca. 19%. Dit percentage is beduidend hoger dan in 2012. Toen bedroeg dit 9%.

Uitschrijvingen

Van 672 personen - 492 architecten, 56 stedenbouwkundigen, 26 tuin- en landschapsarchitecten en 98 interieurarchitecten - is in 2013 de inschrijving in het architectenregister doorgehaald. 61% van de uitschrijvingen geschiedde wegens het niet betalen van de contributie, 34% op eigen verzoek van de ingeschrevene en 5% wegens het overlijden van de ingeschrevene. Vorig jaar bedroegen deze percentages respectievelijk 71, 24 en 5.

Van de uitschrijvingen in 2013 is 19% ouder dan 70 jaar, 40 % is jonger dan 40 jaar.

De instroom van 2013 nader beschouwd

61% van degenen die zich in 2013 lieten inschrijven in het architectenregister is jonger dan 30 jaar. Het percentage instromers onder de 30 jaar is bij de interieurarchitecten het hoogst (62%), bij de tuin- en landschapsarchitecten het laagst (54%).

Opmerkelijk is dat van de totale aanwas ruim een kwart (26%) niet de Nederlandse nationaliteit heeft.

Van degenen die zich in 2013 lieten registreren is 67% afgestudeerd op universitair niveau (Technische Universiteit te Delft of Eindhoven, dan wel Universiteit van Wageningen), 11% aan een Academie van Bouwkunst en 13% aan een Academie voor Beeldende Kunsten (interieurarchitectuur). Daarmee is van de totale instroom van 2013 83% afkomstig uit het Nederlands Hoger Onderwijs, 8% van de instroom is afgestudeerd in het buitenland

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de inschrijvingsgronden per discipline.

	archit.	stedenbwk.	t&l.arch	int.arch.
diploma Technische Universiteit	77%	77%		
diploma Academie van Bouwkunst	12%	12%	31%	
diploma Universiteit Wageningen			61%	
diploma Academie Beeldende Kunsten				99%
architectenexamen WAT	<1%		4%	
EU-diploma	9%			
diploma buitenland (niet-EU)	1%		4%	
inschrijving onder andere titel	<1%	10%		1%
Certificaat bijzondere kwaliteit prestaties		1%		
overig	<1%			1%

De instroom in 2013 bestaat voor 59% uit mannen en 41% aan vrouwen. Het aandeel vrouwen is ten opzichte van de vorige jaren weer iets gestegen (3%).

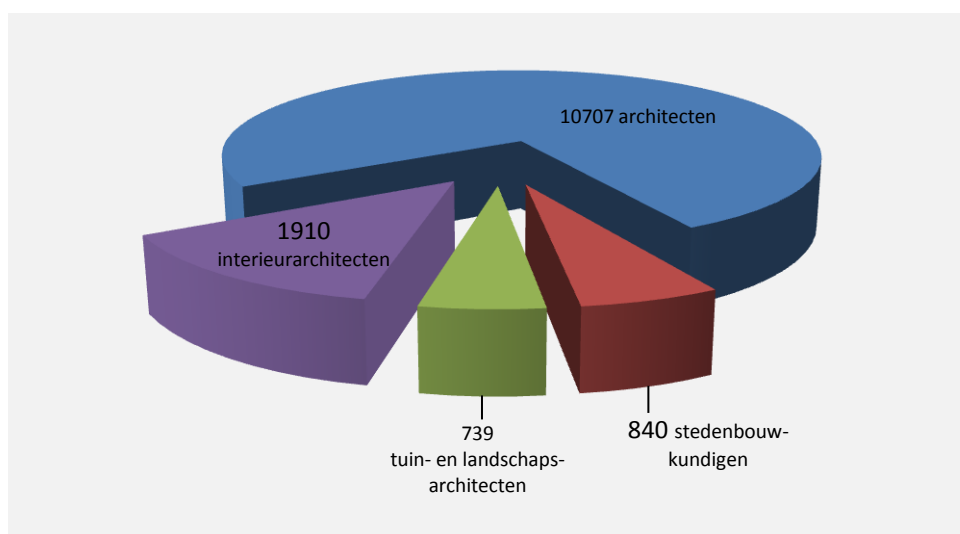
De ingeschrevenen in het architectenregister

Per 31 december 2013 staan in het totaal 14.196 personen ingeschreven in het architectenregister. Op 31 december 2012 stonden 14.189 personen ingeschreven. Het netto aantal ingeschrevenen in het architectenregister is in 2013 dus met 7 gestegen.

De verdeling van het aantal ingeschrevenen per discipline ziet er op 31 december 2013 als volgt uit:

architecten	10.707 (75,4%)
stedebouwkundigen	840 (5,9%)
tuin- en landschapsarchitecten	739 (5,2%)
interieurarchitecten	1.910 (13,5%)
totaal	14.196 (100%)

De hierna volgende afbeelding geeft de verhouding weer tussen de aantallen ingeschrevenen in het architectenregister per discipline.

De man-vrouwverdeling van de ingeschrevenen in het architectenregister is 73/27. Bij de interieurarchitecten is nog altijd het hoogste percentage vrouwen te vinden (51%), bij de architecten het laagste (22%). De verdeling man/vrouw ziet er per discipline als volgt uit:

	M	V
architecten	78%	22%
stedebouwkundigen	70%	30%
tuin- en landschapsarchitecten	63%	37%
interieurarchitecten	49%	51%

Uit een vergelijking met voorgaande jaren blijkt dat het percentage vrouwelijke ingeschrevenen in het architectenregister licht blijft stijgen.

De leeftijdsopbouw van de ingeschrevenen in het architectenregister levert het volgende beeld op:

	<30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	>80
architecten	7%	28%	24%	18%	16%	5%	2%
stedenbouwkundigen	8%	30%	22%	13%	21%	5%	1%
tuin- en landschapsarchitecten	5%	25%	23%	25%	14%	6%	1%
interieurarchitecten	9%	23%	26%	22%	15%	4%	1%

Van de ingeschrevenen in het architectenregister zit 34% in de leeftijdscategorie tot 40 jaar en 43% in de categorie 40-60 jaar. De afgelopen jaren bedroegen deze percentages 34,5 respectievelijk 42,5. De gemiddelde leeftijd van de ingeschrevenen in het register is dus vrijwel gelijk gebleven.

74% van de ingeschrevenen in het architectenregister is afgestudeerd op universitair niveau (Technische Universiteit te Delft of Eindhoven of Universiteit van Wageningen), 17% aan een Academie van Bouwkunst en 17% aan een Academie voor Beeldende Kunsten (interieurarchitectuur). Onderstaand overzicht geeft een beeld van de inschrijvingsgronden per discipline.

	archit.	stedenbkw.	t&l.arch	int.arch.
diploma Technische Universiteit	64%	71%		
diploma Academie van Bouwkunst *	17%	16%	12%	
diploma Universiteit Wageningen			66%	
diploma Academie Beeldende Kunsten				94%
architectenexamen WAT	1%	2%	4%	
diploma EU	9%	1%	3%	2%
diploma buitenland (niet-EU)	2%	0,5%	1%	
overgangsregeling	6%	8%	10%	4%
overig	1%	0,5%	4%	

* inclusief Hoger en Voortgezet Bouwkunst Onderricht en Stedenbouwkundig Hoger Onderricht

Van degenen die op grond van een in een andere EU-lidstaat of in IJsland, Liechtenstein, Noorwegen of Zwitserland afgegeven diploma als architect staan ingeschreven, vormen de houders van een Duits diploma het grootste aandeel (40%), gevolgd door de houders van een Oostenrijks (20%) en een Brits diploma (10%). Van degenen die op grond van een in een ander land behaald diploma als architect staan ingeschreven vormen de houders van een Amerikaans diploma (27%) de grootste groep.

De inschrijving in het architectenregister op grond van een buitenlands diploma levert voor de andere disciplines het volgende beeld op: 12 stedenbouwkundigen (waarvan 9 op grond van een EU-diploma), 39 tuin- en landschapsarchitecten (waarvan 30 op grond van een EU-diploma) en 37 interieurarchitecten (waarvan 32 op grond van een EU-diploma).

Erkenning buitenlandse diploma's

Diploma's behaald in een andere EU-lidstaat

Automatische erkenning van architectuurdiploma's

Ingevolge de EG Richtlijn erkenning beroepskwalificaties, zoals geïmplementeerd in artikel 9, eerste lid, van de Wet op de architectentitel, wordt aan houders van een in een andere EU-lidstaat door het daartoe bevoegde gezag afgegeven diploma op het gebied van architectuur op verzoek inschrijving verleend in het architectenregister, mits de desbetreffende opleiding voldoet aan de criteria van de richtlijn en het diploma is vermeld in de bijlagen V of VI bij de richtlijn. Artikel 21 van de richtlijn spreekt in dit verband van "automatische erkenning" van opleidingstitels.

In 2013 zijn 46 personen op grond van de automatische erkenning van hun diploma als architect ingeschreven in het architectenregister.

Andere disciplines

Bureau Architectenregister is op grond van de Wet op de architectentitel verantwoordelijk voor het erkennen van in een andere EU-lidstaat behaalde diploma's op het gebied van stedenbouw, landschapsarchitectuur en

interieurarchitectuur. Een door Bureau Architectenregister erkend diploma geeft recht op inschrijving in het architectenregister.

Ingevolge de artikelen 10, eerste lid, onderdeel d, 11, eerste lid, onderdeel d, en 12, eerste lid, onderdeel d, van de Wet op de architectentitel dient Bureau Architectenregister, alvorens te beslissen omtrent de erkenning van een dergelijk diploma, een onderzoek in te stellen met overeenkomstige toepassing van de artikelen 5 tot en met 13 van de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties. In die artikelen van de Algemene wet zijn de artikelen 10 tot en met 15 van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties, die betrekking hebben op het "algemeen stelsel van erkenning van opleidingstitels", geïmplementeerd.

In een dergelijk onderzoek dient onder meer te worden beoordeeld of het in een andere lidstaat behaalde beroepskwalificatieniveau ten minste gelijkwaardig is aan het eerste niveau onder het overeenkomstige in Nederland vereiste niveau en of er mogelijk sprake is van een verschil in duur (van ten minste één jaar) of van wezenlijke inhoudelijke verschillen tussen de opleiding die in de andere EU-lidstaat is genoten en de desbetreffende Nederlandse opleiding. Indien sprake is van een dergelijk verschil, kunnen aan verzoeker aanvullende eisen worden gesteld, zoals het afleggen van een proeve van bekwaamheid of het volgen van een aanpassingsstage. Alvorens een aanvullende eis wordt opgelegd, dient eerst te worden nagegaan of de kennis die verzoeker tijdens zijn beroepservaring heeft verworven van dien aard is dat het wezenlijke verschil daardoor geheel of gedeeltelijk wordt ondervangen.

Op deze grondslag is in 2013 door Bureau Architectenregister één Brits diploma op het gebied van interieurarchitectuur afgehandeld. Dit verzoek werd afgewezen. Er werden in 2013 geen verzoeken om erkenning van een in een andere EU-lidstaat behaald diploma op het gebied van stedenbouw of tuin- en landschapsarchitectuur afgehandeld.

Diploma's behaald buiten de EU

De Wet op de architectentitel voorziet in de mogelijkheid dat architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten die hun diploma in een ander land dan een EU-lidstaat hebben behaald, in het architectenregister worden ingeschreven. Voorwaarde daarvoor is dat het diploma waarmee de opleiding is afgesloten door Bureau Architectenregister is erkend. In het geval van diploma's op het gebied van architectuur dient Bureau Architectenregister ingevolge artikel 9, eerste lid, onderdeel j, van de Wet op de architectentitel, alvorens op een verzoek om erkenning te beslissen, na te gaan of de opleiding voldoet aan de in artikel 46 van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties gestelde eisen voor een door de EU-lidstaten automatisch te erkennen architectuuropleiding. Indien het diploma's betreft op het gebied van stedenbouw, landschapsarchitectuur en interieurarchitectuur

Op deze grondslag heeft Bureau Architectenregister in 2013 5 verzoeken om erkenning van een buiten de EU behaald diploma afgehandeld. Al deze verzoeken hadden betrekking op diploma's op het gebied van de architectuur en werden alle erkend. Deze diploma's op het gebied van de architectuur waren behaald in de Verenigde Staten van Amerika (3), China en Zuid Korea(2).

Daling van het aantal verzoeken om erkenning

In 2013 heeft wederom de daling van het aantal verzoeken om erkenning van een buitenlands diploma doorgezet. De belangrijkste reden hiervoor ligt naar de waarneming van Bureau Architectenregister in het feit dat verzoekers om erkenning van hun buitenlandse diploma ingevolge de gewijzigde Wet op de architectentitel vanaf 1 januari 2011 zelf de kosten dienen te dragen voor het onderzoek dat moet worden verricht alvorens kan worden beslist op een verzoek. Voor een onderzoek naar een diploma behaald in een andere EU-staat, dient een bedrag van € 1.000 te worden betaald, voor een diploma behaald in een ander land dan een EU-staat bedraagt het tarief € 1.500. Uit deze vergoedingen worden de werkzaamheden bekostigd die Bureau Architectenregister moet verrichten om een beslissing over een verzoek om erkenning van een buitenlands diploma te kunnen nemen.

Wellicht heeft de daling van het aantal verzoeken om erkenning van een buitenlands diploma mede te maken met het feit dat de werkgelegenheid voor architecten in Nederland de afgelopen jaren aanzienlijk is verslechterd en minder buitenlandse architecten zich als gevolg daarvan naar Nederland begeven om hier werkzaamheden te verrichten.

Beroep Erkenning buitenlands diploma

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft in januari 2013 een bezwaarschrift tegen het niet-erkennen van een in het buitenland behaald diploma behandeld. In maart 2013 concludeerde het College dat Bureau

Architectenregister het verzoek om registratie als stedenbouwkundige terecht en op goede gronden heeft afgewezen. Het beroep werd daarom ongegrond verklaard

Examens

Op grond van artikel 12b van de gewijzigde Wet op de architectentitel biedt Bureau Architectenregister eenmaal per jaar de gelegenheid tot het afleggen van het examen voor architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten. Door het met goed gevolg afleggen van dit examen kunnen personen die niet voldoen aan de bij of krachtens de Wet op de architectentitel gestelde opleidingseisen, alsnog inschrijving in het architectenregister verkrijgen.

De eisen voor toelating tot het examen en de omvang en inrichting van het examen zijn vastgelegd in de Examenregeling Wet op de architectentitel, een door het bestuur van Bureau Architectenregister vastgestelde en door de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen goedgekeurde regeling die met ingang van 1 januari 2012 in werking is getreden. In de Examenregeling is de structuur van de examens, zoals die was vastgelegd in de door de verantwoordelijke ministers vastgestelde Algemene Maatregel van Bestuur uit 1992 (Examenbesluit) gehandhaafd. Het examen bestaat uit twee onderdelen. In het eerste onderdeel wordt aan de hand van door de kandidaat te presenteren werk uit de vakpraktijk beoordeeld of deze beschikt over het vereiste vormgevend/ontwerpend vermogen. Het tweede examenonderdeel bestaat uit twee delen. In het eerste deel dienen de kandidaten een scriptie te schrijven aan de hand waarvan ze worden getoetst op passende historische en theoretische kennis, alsmede op inzicht in het betrokken beroep en in de rol van de beroepsbeoefenaar in de maatschappij. In het tweede deel dienen de kandidaten gedurende acht werkdagen een ontwerp te vervaardigen aan de hand waarvan wordt getoetst of de kandidaat beschikt over in de Examenregeling omschreven kennis, inzicht, bekwaamheid en vaardigheid.

Het examen voor stedenbouwkundigen kent een iets afwijkende structuur, omdat de kandidaat na het vervaardigen van het stedenbouwkundig ontwerp een plan- en onderzoekstoelichting met betrekking tot het ontwerp dient te schrijven. Aan de hand van het vervaardigde ontwerp en de plan- en onderzoekstoelichting wordt door de examencommissie beoordeeld of de kandidaat beschikt over passende kennis van geschiedenis en theorie van de stedenbouw en over de vereiste kennis, inzicht, vaardigheid en bekwaamheid.

De examens worden afgenomen door commissies waarvan de leden door het bestuur van Bureau Architectenregister worden benoemd. Bureau Architectenregister voorziet in de bijstand die de examencommissies bij hun werkzaamheden behoeven.

Examen voor architecten

Voor het eerste onderdeel van het architectenexamen meldden zich 10 kandidaten. Hiervan werden 9 kandidaten door Bureau Architectenregister toegelaten. Eén van de kandidaten werd door Bureau Architectenregister niet toegelaten, omdat hij niet voldeed aan de voorwaarde voor deelname aan het examen. Deze kandidaat stelde tegen die beslissing bezwaar in. Bureau Architectenregister heeft over de op dit bezwaar te nemen beslissing advies gevraagd aan ir. C. van der Hoeven. De heer Van der Hoeven adviseerde Bureau Architectenregister in juni het bezwaar niet gegrond te verklaren. Het bestuur van Bureau Architectenregister besliste op 26 juni 2013 conform dit advies.

Van de 9 kandidaten die aan het eerste onderdeel van het examen deelnamen, liet de examencommissie, op grond van het door hen gepresenteerde werk uit hun vakpraktijk, in maart 7 kandidaten toe tot het tweede examenonderdeel.

In het tweede examenonderdeel dienden de kandidaten in de periode juni-september een scriptie te schrijven. De scriptieopdracht had betrekking op architectonische kwaliteit en dan vooral over de culturele waarde van architectuur. De scriptie moest onder meer getuigen van een eigen, beredeneerde opvatting over architectuur en het architectonisch ontwerpen. De opdracht voor de scriptie werd door de voorzitter van de examencommissie tijdens een afzonderlijke bijeenkomst in mei aan de kandidaten toegelicht.

De ontwerpopdracht behelsde het vervaardigen van een architectonisch ontwerp voor een stadspodium met hotelvoorzieningen nabij het Centraal Station van Den Haag. Het moest een uitdagend gebouw worden dat plaats biedt aan een scala van activiteiten en fungeert als trekker voor een breed publiek. Het gebouw moest onderdeel gaan uitmaken van de openbare ruimte van Den Haag en niet alleen van betekenis zijn voor de gasten, maar voor de stad als geheel.

In november voerde de commissie gesprekken met de 7 kandidaten over de door hen geschreven scriptie, hun architectuurhistorische kennis en het door hen vervaardigde architectonische ontwerp. Op grond van die

gesprekken besloot de commissie in november dat aan 5 kandidaten het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen kon worden uitgereikt.

De volgende kandidaten ontvingen op 11 december uit handen van prof. ir. L. van Duin, voorzitter van de examencommissie, het getuigschrift: de heer R.J. Botman te Andijk, de heer S. de Koning te Rotterdam, de heer P.A. Timmers te Helmond, de heer J.N. Treurniet te Vlaardingen en heer M.J. Zaayer te Delft.

Van de 2 kandidaten die niet in aanmerking kwamen voor het getuigschrift, heeft één kandidaat bezwaar ingesteld tegen de beslissing van de examencommissie. Op dit bezwaar zal in het eerste kwartaal van 2014 worden beslist.

In 2012 hebben 3 kandidaten die gezakt waren, bezwaar ingediend tegen de beslissing van de examencommissie. Op die bezwaarschriften werd in 2013 beslist. Van één van de kandidaten werd het bezwaar gegrond verklaard en werd alsnog het getuigschrift toegekend.

Examen voor stedenbouwkundigen

Voor deelname aan het examen voor stedenbouwkundigen meldde zich één kandidaat aan. Het eerste onderdeel van het examen werd afgenomen in april. Op basis van de door de kandidaat gepresenteerde projecten uit de vakpraktijk, besloot de commissie hem niet toe te laten tot het tweede examenonderdeel. Tegen deze beslissing heeft de kandidaat bezwaar aangetekend. Op basis van een hoorzitting, die in maart 2013 plaatsvond, adviseerde de bezwarencommissie, bestaande uit de heer ir. J.A. Westrik (voorzitter), de heer ir. M. de Boer en mevrouw ir. S. Maarschall, aan de examencommissie de desbetreffende kandidaat alsnog toe te laten tot het tweede examenonderdeel.

De examencommissie volgde het advies van de bezwarencommissie en stelde de examenkandidaat in de gelegenheid het in het tweede examenonderdeel 2013 af te leggen. In het kader van dat tweede examenonderdeel diende de kandidaat een stedenbouwkundig ontwerp te vervaardigen. De ontwerp-opgave had betrekking op een door de examencommissie omschreven gedeelte van Almere en bestreek drie schaalniveaus: structuurvisie, stedenbouwkundig structuurbeeld en uitwerking voor een nader aangegeven gedeelte van het plangebied. Na afloop van het ontwerpdeel diende de kandidaat een op het plangebied betrekking hebbende plan- en onderzoekstoelichting te schrijven.

De examencommissie voerde in december gesprekken met de kandidaat over het vervaardigde ontwerp en de toelichtingen. In deze gesprekken vond de commissie aanleiding het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen aan de kandidaat, de heer Dipl.-Ing M. Vogt te Rotterdam, uit te reiken.

Examen voor tuin- en landschapsarchitecten

In 2013 meldde zich één kandidaat aan voor het examen voor tuin- en landschapsarchitecten. Het eerste onderdeel van het examen werd afgenomen in april. Op basis van de presentatie besloot de examencommissie dat de kandidaat kon worden toegelaten tot het tweede onderdeel van het examen voor tuin- en landschapsarchitecten.

In het tweede examenonderdeel diende de kandidaat een scriptie te schrijven over een zelf te kiezen onderwerp en gedurende 8 werkdagen een ontwerp-opdracht te vervullen die betrekking had op het Hof van Delfland.

Op grond van de in november met de kandidaat gevoerde gesprekken over scriptie en ontwerp, besloot de examencommissie dat aan haar het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde examen niet kon worden uitgereikt.

Examen voor interieurarchitecten

Voor deelname aan het examen voor interieurarchitecten 2013 meldden zich eveneens één kandidaat. De examencommissie stelde deze kandidaat in april in de gelegenheid 3 door haar ontworpen en gerealiseerde interieurprojecten te presenteren. Op grond hiervan besloot de examencommissie de kandidaat toe te laten tot het tweede examenonderdeel.

In dit tweede onderdeel schreef de kandidaat een scriptie en werkte zij gedurende 8 werkdagen aan de ontwerp-opgave die betrekking had op het ontwikkelen van een sieradengalerie te Utrecht.

Op grond van de in oktober met de kandidaat gevoerde gesprekken over de scriptie en het ontwerp, kwam de examencommissie tot het besluit dat aan de kandidaat, mevrouw P. Jongeneel te Ouderkerk aan de Amstel, het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde examen kon worden uitgereikt.

Mevrouw H. Saam, directeur van het Museum voor Moderne kunst Arnhem, stond de examencommissie voor het scriptiegedeelte van het examen als vakdeskundige bij.

Samenstelling examencommissies

De examencommissies waren in 2013 als volgt samengesteld:

- Examencommissie voor architecten:
prof. ir. L. van Duin (voorzitter), de heer R.H.W. Hootsmans, mevrouw ir. A. Snijders, ir. M.A.W. Spaan en mevrouw ir. M.A. Steigenga.
- Examencommissie voor stedenbouwkundigen:
mevrouw ir. P.J. Sala (voorzitter), mevrouw ir. H.E.M. van Vliet, mevrouw ir. M.M. Peters, de heer ir. M.G.A.D. Harteveld en ir. P.J. Rijnaarts (plaatsvervangend lid).
- Examencommissie voor tuin- en landschapsarchitecten:
ir. J.P.M. van Veelen (voorzitter), mevrouw dr. ir. I. Duchhart, mevrouw ing. A.Th.E. van der Laan- Meijer en ir. R. de Koning.
- Examencommissie voor interieurarchitecten:
mevrouw U.C. Poot (voorzitter), de heer W.A. van Straten, de heer J.W.P. Maréchal en de heer W.S. Ros.

Evaluatie architectenexamens

Op grond van de gewijzigde Wet op de architectentitel is Bureau Architectenregister vanaf 1 januari 2012 verantwoordelijk voor de examens van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten. Tot op dat moment berustte die verantwoordelijkheid bij de (voormalige) Ministers van VROM, LNV en OCW. In 2012 is een evaluatie van de architectenexamens uitgevoerd. De reacties waren overwegend positief. Bij het verwerken van de resultaten zijn de examencommissies betrokken. De resultaten van de evaluatie zijn gebruikt om de examens in 2013 te verbeteren ten aanzien van de faciliteiten en van de interactie tussen kandidaten en commissie. Zo konden de kandidaten in 2013 bij hun werkplek beschikken over een kopieerapparaat met een scan- en printfunctie, is de verlichting bij de werkplekken verbeterd en is nieuw meubilair aangeschaft. Vanuit de examencommissies is aangegeven dat een zelfevaluatie na afloop van elk examenjaar nuttig zal zijn. In 2014 worden de eerste evaluaties verwacht.

Inschrijving onder een andere titel en certificaat bijzondere kwaliteit prestaties

Inschrijving onder een andere titel

Op grond van artikel 12a, tweede lid, van de Wet op de architectentitel kunnen degenen die staan ingeschreven in het register op grond van een Nederlands masterdiploma, of op grond van een ouder diploma van gelijk niveau, een verzoek indienen om onder een andere titel ingeschreven te worden. De verzoeker dient o.a. aan te tonen dat hij over ten minste zevenjaar ervaring beschikt op het andere vakgebied. Bureau Architectenregister heeft Nadere eisen vastgesteld waaraan een verzoeker moet voldoen. Het bureau hoort een commissie van de deskundigen alvorens op een verzoek te beslissen.

In 2013 heeft Bureau Architectenregister acht verzoeken tot inschrijving onder een andere titel ontvangen waarvan zeven architecten die om inschrijving als stedenbouwkundige verzochten en één architect die om inschrijving als interieurarchitect verzocht. Hiervan werden zeven verzoeken toegewezen. Één verzoek om inschrijving als stedenbouwkundige werd afgewezen omdat de verzoeker niet voldeed aan de Nadere eisen.

Certificaat bijzondere kwaliteit prestaties

Op grond van artikel 12a, eerste lid, van de Wet op de architectentitel heeft Bureau Architectenregister de bevoegdheid om een persoon die werkzaam is op het gebied van architectuur, stedenbouw, tuin- en landschapsarchitectuur of interieurarchitectuur en die zich door de kwaliteit van zijn prestaties bijzonder heeft onderscheiden, een certificaat te verlenen op grond waarvan hij zich kan inschrijven in het architectenregister. De bevoegdheid tot het afgeven van een "Certificaat bijzonder kwaliteit prestaties" is de implementatie van artikel 48, tweede lid, van EU Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

Bureau Architectenregister heeft in het verslagjaar op drie verzoeken tot afgifte een certificaat beslist. Het betrof achtereenvolgens een verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van de stedenbouw, een verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van architectuur en een verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van tuin- en landschapsarchitectuur. Bureau Architectenregister heeft zich alvorens op deze verzoeken te beslissen laten adviseren door commissies van deskundigen.

Het verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van de stedenbouw is door Bureau Architectenregister toegekend. Het verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van architectuur en het verzoek tot afgifte van een certificaat op het terrein van de tuin- en landschapsarchitectuur zijn afgewezen omdat de verzoekers niet aan gestelde criteria voldeden. Op dit laatste besluit is een bezwaarschrift ingediend, dat vervolgens ongegrond is verklaard.

Europese aangelegenheden

Bevoegde autoriteit

Bureau Architectenregister is in artikel 3, tweede lid, van de Wet op de architectentitel aangewezen als de bevoegde Nederlandse autoriteit voor de uitvoering van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties, voor zover het de vrije verrichting van diensten binnen de Europese Unie door architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten betreft. Een bevoegde autoriteit is blijkens artikel 56 van de richtlijn een door de lidstaten aangewezen autoriteit of instelling die gemachtigd is bewijsstukken betreffende de opleiding of andere in de richtlijn beschreven documenten af te geven, respectievelijk aan te nemen, alsmede aanvragen te ontvangen en besluiten te nemen zoals bedoeld in de richtlijn.

In artikel 3 van de wet staan de taken die Bureau Architectenregister als bevoegde autoriteit dient te verrichten als volgt omschreven:

- nauw samenwerken met de bevoegde autoriteiten van de andere EU-lidstaten;
- gegevens verstrekken aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten omtrent een ingeschrevene in het architectenregister of een verzoeker om inschrijving die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de toegang tot of de uitoefening van werkzaamheden op het gebied van architectuur, stedenbouw, tuin- en landschapsarchitectuur of interieurarchitectuur;
- aan een ingeschrevene in het architectenregister op diens verzoek afschriften verstrekken van bij de inschrijving overgelegde documenten of een verklaring omtrent de periode waarin betrokkene geacht kan worden werkzaam te zijn geweest op zijn vakgebied;
- belanghebbenden adviseren of ondersteunen bij de uitoefening van hun rechten krachtens de richtlijn om in een andere lidstaat op het gebied van de architectuur, stedenbouw, tuin- en landschapsarchitectuur of interieurarchitectuur zelfstandig of in loondienst beroepswerkzaamheden te verrichten of op een van die gebieden tijdelijk en incidenteel diensten te verrichten.

Voor de werkzaamheden die Bureau Architectenregister als bevoegde autoriteit verricht, ontvangt het een vergoeding van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden die Bureau Architectenregister in het verslagjaar als bevoegde autoriteit heeft verricht.

Samenwerking met bevoegde autoriteiten van andere lidstaten

Voor een goede uitvoering van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties is het van belang dat de bevoegde autoriteiten uit de EU-lidstaten met elkaar samenwerken en elkaar wederzijds bijstand verlenen bij de toepassing van de richtlijn. Met het oog hierop is in 1997 in Dublin een netwerk opgericht van de bevoegde autoriteiten voor de architecten, het European Network of Architects Competent Authorities (ENACA). In de ENACA, waarin Bureau Architectenregister vanaf de start een actieve rol vervult, informeren de bevoegde autoriteiten elkaar over de in hun land vigerende toelatingsprocedures en verlenen ze elkaar bijstand bij het oplossen van problemen die zich bij de toelating tot de uitoefening van het architectenberoep in hun land kunnen voordoen. De ENACA vormt een goed kader om het contact tussen de bevoegde architectenautoriteiten te onderhouden en komt in de regel twee tot drie maal per jaar bijeen. In 2013 vonden de bijeenkomsten plaats in Helsinki en Bratislava; de bureaumedewerker Europese aangelegenheden woonde deze bijeenkomsten bij. Door het onderhouden van contacten met de registrerende en regulerende instanties uit andere EU-lidstaten is Bureau Architectenregister in staat de belangen van Nederlandse architecten die in die lidstaten werkzaamheden willen verrichten, waar mogelijk en gewenst effectief te behartigen.

Verstrekken van attesten, verklaringen en andere documenten

Op grond van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties kunnen de bevoegde autoriteiten van ontvangende EU-lidstaten van onderdanen van andere lidstaten die in die ontvangende lidstaat werkzaamheden willen verrichten op het gebied van architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en interieurarchitectuur, om overlegging van tal van documenten vragen. Dit kan bijvoorbeeld zijn een attest waarin wordt verklaard dat een persoon rechtmatig in de lidstaat van herkomst is gevestigd om er de desbetreffende werkzaamheden uit te oefenen en aan hem of haar geen beroepsuitoefeningverbod is opgelegd, een bewijs omtrent de in de lidstaat van herkomst verworven opleidingstitel en andere beroepskwalificaties, een bewijs omtrent na de opleiding opgedane beroepservaring of een verklaring omtrent het verzekerd zijn tegen de gevolgen van de beroepsaansprakelijkheid. Bureau Architectenregister is bevoegd deze documenten af te geven.

De richtlijn maakt daarbij onderscheid tussen dienstverrichting (het tijdelijk en incidenteel verrichten van beroepswerkzaamheden in een andere lidstaat dan waar men is gevestigd) en vestiging in een andere lidstaat. Dit onderscheid komt tot uitdrukking in de aard van de documenten die van een onderdaan van een lidstaat mogen worden verlangd wanneer hij in een andere lidstaat werkzaamheden wil verrichten. Bij dienstverrichting mogen in principe minder documenten worden gevraagd dan bij vestiging. Bij vestiging kan bijvoorbeeld, aanvullend aan de eerder genoemde documenten, ook worden gevraagd om een bewijs dat betrokkene van goed zedelijk gedrag is of nooit failliet is gegaan en een bewijs van de financiële draagkracht van betrokkene.

In 2013 heeft Bureau Architectenregister aan 75 in het register ingeschreven architecten een of meer documenten als bedoeld in de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties afgegeven.

Ondersteuning belanghebbenden

Bureau Architectenregister heeft eveneens tot taak om belanghebbenden bij de uitoefening van de door de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties verleende rechten te ondersteunen. In het verslagjaar zijn enkele Nederlandse architecten ondersteund bij het verkrijgen van toegang tot de werkzaamheden in Groot-Brittannië, Oostenrijk en Duitsland. De ondersteuning bestond uit het verstrekken van informatie aan de desbetreffende bevoegde autoriteiten.

Wijziging Richtlijn erkenning beroepskwalificaties

Op 20 november 2013 is de richtlijn 2013/558/EU tot wijziging van de Richtlijn van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties vastgesteld. De Richtlijn zal op 17 januari 2014 in werking treden. De gewijzigde richtlijn heeft tot doel het vergemakkelijken van de toegang tot en de uitoefening van gereguleerde beroepen in andere lidstaten van de EU, EER of Zwitserland. Deze richtlijn is van toepassing op alle onderdanen van deze lidstaten die in een andere lidstaat dan die waar zij hun beroepskwalificaties hebben verworven, een gereguleerd beroep willen uitoefenen.

De verbeteringen in de gewijzigde richtlijn omvatten onder meer:

- betere toegang tot informatie;
- vereenvoudiging van elektronische procedures;
- update van de minimale opleidingseisen;
- vereenvoudiging van de procedure voor tijdelijke dienstverrichting;
- invoering van de mogelijkheid tot gedeeltelijke toegang tot een beroep;
- erkenning van beroepsstages;
- bevordering en ondersteuning van bij- en nascholing en
- een betere bescherming van de consument.

Het eerste voorstel tot wijziging van de Richtlijn dateert van 19 december 2011. Voordat de gewijzigde richtlijn uiteindelijk werd vastgesteld, heeft, ook nog in 2013, op nationaal niveau en in de diverse Europese gremia veelvuldig overleg plaatsgevonden. Op nationaal niveau hebben de betrokken ministeries verschillende malen geïnventariseerd welke consequenties uit het voorstel van de Commissie zouden kunnen voortvloeien en op welke onderdelen wijziging van het voorstel gewenst zou zijn. Bureau Architectenregister heeft, waar het de bepalingen betrof die specifiek op de architecten betrekking hebben, het Atelier Rijksbouwmeester daarbij ondersteund.

Subgroep architectuurdiploma's

In 2009 heeft de Groep van Coördinatoren voor de erkenning van beroepskwalificaties, bestaande uit door de EU-lidstaten aangewezen vertegenwoordigers die verantwoordelijk zijn voor de bevordering van een uniforme

toepassing van de richtlijn in de lidstaten, de subgroep architectuurdiploma's ingesteld. Deze subgroep heeft onder meer tot taak te beoordelen of diploma's van architectuuropleidingen die door de lidstaten voor automatische erkenning worden aangemeld, voldoen aan de daaraan in artikel 46 van de richtlijn gestelde eisen. Nederland is in de subgroep vertegenwoordigd door mevrouw dr. ir. S. Komossa (Technische Universiteit Delft), met de heer ir. C. van Langen (Academie van Bouwkunst Rotterdam) als plaatsvervanger.

De bureaumedewerker Europese aangelegenheden heeft in het verslagjaar het Nederlandse lid en plaatsvervangend lid van de subgroep ondersteund bij de uit het lidmaatschap van de groep voortvloeiende werkzaamheden en woonde in maart de bijeenkomst van die groep in Brussel bij.

Vijf van de zes Academies van Bouwkunst en de Technische Universiteit Eindhoven hebben in het najaar van 2013 hun opleidingen voor erkenning in het kader van artikel 46 van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties aangemeld. Bureau Architectenregister heeft bij het opstellen van de notificaties ondersteuning geboden.

Eind van het verslagjaar was over de erkenning van deze diploma's nog geen beslissing genomen.

Architects Council of Europe

Bureau Architectenregister is samen met de BNA lid van de Architects Council of Europe (ACE), het Europese platform van architectenorganisaties en -registers uit alle EU-lidstaten. De ACE behartigt de belangen van ruim 500.000 architecten in de EU, onder meer bij de Europese instellingen in Brussel, bijvoorbeeld waar het betreft de (totstandkoming of aanpassing van) regelgeving die van invloed kan zijn op de positie van de architecten in de EU. Ook door het lidmaatschap van ACE en de contacten die in dat kader worden opgedaan, is Bureau Architectenregister in staat de belangen te dienen van de Nederlandse architecten die in een andere EU-lidstaat werkzaamheden willen verrichten.

Informatieverstrekking

Onderdeel van de taken van Bureau Architectenregister is om aan belanghebbenden informatie te verstrekken over de wettelijke voorschriften met betrekking tot de beroepsuitoefening van architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect of interieurarchitect in Nederland, over de inschrijving in het architectenregister en de wettelijke gevolgen daarvan (artikel 3, derde lid, Wet op de architectentitel).

Bureau Architectenregister geeft actief uitvoering aan deze hem opgedragen informatietaak. Het verstrekken van informatie over de inhoud en reikwijdte van de Wet op de architectentitel, meer in het bijzonder over de voorwaarden voor inschrijving in het architectenregister en de gevolgen daarvan, behoort tot de standaardwerkzaamheden van alle bureaumedewerkers. Informatie hierover wordt veelal gevraagd en verstrekt via e-mail en telefoon. Ook worden aan Bureau Architectenregister frequent vragen gesteld over de rechtmatigheid van het voeren van een bepaalde titel of (bureau)benaming en over de consequenties van het inschakelen van een niet-geregistreerde ontwerper die zich toch van de architectentitel bedient.

Ook over andere onderwerpen worden veel vragen gesteld aan Bureau Architectenregister, zoals over het auteursrecht van de architect, de voorwaarden voor deelname aan prijsvragen of de voorwaarden om in aanmerking te komen voor aanbestedingen in Nederland of in het buitenland. Hoewel deze vragen niet direct tot het werkkterrein van Bureau Architectenregister behoren, wordt steeds geprobeerd vraagstellers zo goed mogelijk te helpen.

Op de website kan worden nagegaan of een persoon staat ingeschreven in het architectenregister en onder welke titel. Alle ingeschrevenen staan namelijk in dit online register per discipline met naam, inschrijvingsnummer en woonplaats vermeld. Deze informatie wordt dagelijks voorzien van een update en bevat dus de actuele stand van zaken met betrekking tot de registratie.

Daarnaast doet Bureau Architectenregister op grond van artikel 22, eerste lid, van de Wet op de architectentitel aan elke verzoeker schriftelijk opgave of een persoon in het architectenregister staat ingeschreven en onder welke titel.

Bureau Architectenregister wordt door ingeschrevenen in het architectenregister vaak gevraagd om een "geactualiseerd bewijs van inschrijving in het architectenregister" ter overlegging in het kader van bijvoorbeeld een aanbesteding, prijsvraag of toelating tot de beroepsuitoefening in het buitenland. Aangezien Bureau Architectenregister ingevolge artikel 16 van de Wet op de architectentitel de ingeschrevenen na ontvangst van de jaarlijkse bijdrage een bewijs van betaling (tevens bewijs van inschrijving) stuurt en dit een eenmalige handeling is, kan op aanvraag van betrokkenen geen geactualiseerd bewijs van inschrijving worden toegezonden. Om toch aan de behoefte van de ingeschrevenen te voldoen, verstrekt Bureau Architectenregister verklaringen in het

Nederlands, Duits, Frans of Engels, waarin wordt bevestigd dat betrokkene staat ingeschreven in het architectenregister en onder welke titel. In 2013 werden ongeveer 1200 van dergelijke verklaringen verstrekt.

Artikel 3, derde lid, van de Wet op de architectentitel draagt Bureau Architectenregister ook op om belanghebbenden te informeren over de voorschriften van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties met betrekking tot de erkenning van de beroepskwalificaties van architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect of interieurarchitect. Ook hierover biedt de website uitvoerige informatie. Regelmatig worden aan Bureau Architectenregister vragen gesteld over de toepassing van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties. Die vragen zijn veelal afkomstig van Nederlandse architecten die in een andere EU-lidstaat werkzaamheden willen verrichten en op zoek zijn naar informatie over de voorwaarden waaraan ze moeten voldoen om aldaar hun werkzaamheden te mogen verrichten.

Titelbescherming

In het verslagjaar heeft Bureau Architectenregister vele overtreders van de Wet op de architectentitel aangeschreven. In de regel wordt degene die onrechtmatig een beschermde titel voert eerst door Bureau Architectenregister aangeschreven en in de gelegenheid gesteld zich vrijwillig aan de wet te conformeren. Indien blijkt dat het onrechtmatig titelgebruik wordt voortgezet kan Bureau Architectenregister een gerechtelijke procedure starten. Aan het door de rechter op te leggen verbod tot het staken van het onrechtmatig titelgebruik kan een dwangsom worden verbonden.

Gerechtelijke procedures

De kantonrechter van de Rechtbank te Amsterdam heeft op 25 april 2013 vonnis gewezen in de zaak Bureau Architectenregister tegen de heer M.J. (gedaagde). De kantonrechter heeft de vordering van Bureau architectenregister toegewezen en beveelt gedaagde zich te onthouden van beroepsmatige vermeldingen van de woorden "architect" en "architectuur" en van woordsamenstellingen met die woorden almede relevante afkortingen. De rechter heeft gedaagde daarbij een dwangsom opgelegd van € 1.000,- per dag of per keer dat hij het verbod overtreedt. Gedaagde is tevens veroordeeld in de kosten van het geding. Gedaagde heeft zich aan het vonnis geconformeerd en heeft zijn (bureau)presentatie aangepast.

Bij- en nascholing

Ingeschrevenen in het architectenregister zijn verplicht om door middel van bij- en nascholing de ontwikkelingen op hun vakgebied bij te houden in ten minste 16 uur per jaar per geregistreerde discipline (gewijzigde Wet op de architectentitel, artikel 27a). De ingeschrevenen zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van deze verplichting en kunnen daar naar eigen inzicht invulling aan geven. De wetgever heeft aan het niet naleven van de verplichting geen sancties verbonden.

Op de website van Bureau Architectenregister wordt toegelicht wat bij- en nascholing is. Bij- en nascholing kan bijvoorbeeld plaatsvinden door het deelnemen aan of volgen van een cursus, excursie, lezing, opleiding, seminar, symposium, training of workshop. Bij- en nascholingsactiviteiten dienen binnen de reikwijdte van het vakgebied te vallen en dienen primair tot doel te hebben kennis, inzicht en vaardigheden van de ingeschrevene te vergroten of te versterken. Om de ingeschrevenen in het architectenregister behulpzaam te zijn bij het maken van een keuze omtrent te volgen bij- en nascholing, staat op de website van Bureau Architectenregister een aanbod van passende bij- en nascholingsactiviteiten.

Het onderwerp bij- en nascholing komt vanaf oktober 2013 in elke nieuwsbrief aan de orde, met daarbij een link naar de agenda op de website van Bureau Architectenregister. Hiermee wil Bureau Architectenregister deze verplichting, die sinds enkele jaren geldt, meer onder de aandacht brengen van de ingeschrevenen.

Bureau Architectenregister is in 2013 actiever organisaties gaan benaderen die laagdrempelige activiteiten aanbieden die tegen geringe of geen vergoeding kunnen worden bijgewoond. Daarmee wil Bureau Architectenregister de ingeschrevenen een handreiking bieden om ook in economische tegenspoed aan de wettelijke verplichting te kunnen voldoen.

Het plaatsen van bij- en nascholingsactiviteiten wordt verricht door de aanbieders zelf, met behulp van inloggegevens en een handleiding. Voor definitieve online plaatsing controleert Bureau Architectenregister globaal de passendheid van de activiteit. Aanbieders van bij- en nascholingsactiviteiten zijn bijvoorbeeld de reguliere onderwijsinstellingen, de Stichting Post Academisch Onderwijs (Post Master Instituut voor Architectuur en Stedenbouw), de beroepsorganisaties, architectuurcentra, musea, en educatieve centra.

Bureau Architectenregister biedt de ingeschrevenen de service om via de website binnen hun persoonlijke inlogomgeving een overzicht bij te houden van de gevolgde bij- en nascholingsactiviteiten.

Informatieplicht/modelverklaring

In de gewijzigde Wet op de architectentitel is vastgelegd dat ingeschrevenen in het architectenregister hun opdrachtgever bij het uitbrengen van een offerte informeren over onder meer hun relevante deskundigheid en vakbekwaamheid, met inbegrip van de gevolgde bij- en nascholingsactiviteiten (artikel 27aa). Op die wijze kan een ingeschrevene duidelijk maken welke kwaliteit de opdrachtgever van de dienstverlening mag verwachten en dat de ingeschrevene op de hoogte is van ontwikkelingen die relevant zijn voor het vakgebied.

In 2013 is informatieplicht als onderwerp in het hoofdmenu van de website opgenomen. Er is een toelichting geplaatst wat onder informatieplicht wordt verstaan. Ook treft een ingeschrevene hier een modelverklaring aan, die kan worden ingevuld en bij een offerte kan worden gevoegd om een opdrachtgever te informeren. De modelverklaring is een indicatief voorbeeld; het staat elke ingeschrevene in het register vrij de informatie op eigen manier te communiceren.

Bestuur

Samenstelling

De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft met ingang van 1 januari 2011 voor een periode van vier jaar de heren ir. H.J. Döll en ir. H. Post benoemd tot leden van het bestuur. De benoeming van de heer Post vond plaats op gezamenlijke voordracht van de beroepsorganisaties; de heer Döll is bestuurslid vanuit de kring van de ingeschrevenen die geen lid zijn van een beroepsorganisatie. Met ingang van 1 december 2011 is mevrouw drs. A. Rijckenberg door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een periode van vier jaar benoemd als voorzitter van het bestuur van Bureau Architectenregister.

Binnen het bestuur is de heer Post aangewezen als secretaris/plaatsvervangend voorzitter en de heer Döll als penningmeester.

Werzaamheden

Het bestuur is in 2013 vijftien maal in vergadering bijeengekomen. Veel aandacht is uitgegaan naar de erkenningsregeling voor aanbieders in de Beroepservaringsperiode, het formeren van de commissie BEP en het onderzoek naar de Mastertrack Landschap van de TU Delft. Andere bijzondere taken in 2013 waren het zoeken naar een opvolger voor Hans Groeneveld- via een interne procedure m.b.v. de Bestuursdienst en een externe procedure- en het reageren op het voornemen van de regering om zelfstandige bestuursorganen in aantal en taken terug te brengen.

Daarnaast heeft het bestuur contact onderhouden met de Rijksbouwmeester, het ministerie van BZK, de beroepsorganisaties en de opleidingen.

Bedrijfsvoering

Positie, omgeving en missie

Bureau Architectenregister kent door de hem bij of krachtens de Wet op de architectentitel toevertrouwde taken en bevoegdheden een unieke positie in het beroepsveld van de architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten. Waar andere organisaties zich bezighouden met andere aspecten van het beroep en de beroepsuitoefening of met vakinhoudelijke aangelegenheden en discussies, concentreert Bureau Architectenregister zich als zelfstandig bestuursorgaan op de uitvoering van de regelgeving, ook in internationaal perspectief.

Bureau Architectenregister voert zijn taken efficiënt en tegen zo laag mogelijke kosten uit en wil daarbij transparant en herkenbaar zijn voor de doelgroep, primair de ingeschrevenen in het architectenregister en degenen die daarin ingeschreven willen worden. Bureau Architectenregister onderhoudt goede betrekkingen met de bij de uitvoering van de wet betrokken ministeries, de beroepsorganisaties van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten, de onderwijsinstellingen die opleidingen aanbieden waarvan het diploma toegang biedt tot het architectenregister (Universiteiten, Academies van Bouwkunst en Academies voor Beeldende Kunsten) en met andere relevante organisaties en instellingen in het werkveld.

Bureau Architectenregister streeft er naar om de waardeperceptie van de architectentitel te versterken. Met het

oog hierop wordt een actief beleid gevoerd ten aanzien van het tegengaan van het onrechtmatig gebruik van de architectentitel en wordt getracht door het informeren van de beroepsgroep, de onderwijsinstellingen, de consumenten en de opdrachtgevers de waarde van de titel beter onder de aandacht te brengen.

Personeel

In het bij het Bestuursreglement behorende Directiestatuut heeft het bestuur bepaald dat de directeur de leiding heeft over het bureau en binnen de door het bestuur vastgestelde formatie besluit omtrent aanstelling, schorsing, ontslag en bezoldiging van de medewerkers. De directeur dient bij het verrichten van zijn werkzaamheden de door het bestuur gegeven instructies in acht te nemen en legt aan het bestuur verantwoording af over zijn taakuitvoering.

Op 1 januari 2013 telde het bureau zeven personeelsleden, waaronder een coördinator beroepservaringperiode, (0,5 fte) die alle voorbereidingen moest treffen om de Regeling beroepservaringperiode met ingang van 1 januari 2015 effectief te doen zijn.

Bij het bureau waren in 2012 gemiddeld 6,1 fulltime personeelsleden (fte's) werkzaam.

Afscheid directeur

2013 was het laatste jaar van directeur Hans Groeneveld. Hans nam na 21 jaar afscheid. In die 21 jaar heeft hij zich met hart en ziel ingezet voor het bureau en veel betekend voor het register en de geregistreerden. Op 28 november hebben relaties, vrienden en bekenden uit binnen- en buitenland tijdens een drukbezochte bijeenkomst in de Pulchri Studio afscheid van hem kunnen nemen. Hans werd geroemd om zijn deskundigheid en betrokkenheid.

Organisatie

Tussen de directeur en de medewerkers vindt periodiek overleg plaats over het verloop van de werkzaamheden en de effectuering van de beleidsdoelstellingen. Eenmaal per jaar voert de directeur met elk van de medewerkers een functioneringsgesprek waarin onderwerpen als arbeidsproductiviteit, tevredenheid over het werk en de arbeidsomstandigheden, perspectieven, ontplooiingsmogelijkheden, onderlinge relaties en integriteit op de werkvloer aan de orde komen.

Het bureau was in 2013 als volgt samengesteld:

dr. H.A. Groeneveld, directeur;
mevr. ir. L. Blik;
dhr. C. Heijna;
drs. R.C. van der Elst;
mevr. J.M. Eversteijn;
mevrouw drs. J. Willekes bDes
ir. R.J.H Docter

Invoering FGR

Na wijziging van de Wet op de architectentitel en als gevolg daarvan het van kracht zijn van de Kaderwet ZBO zijn en worden bestaande processen aangepast aan deze nieuwe omstandigheden. Vanuit praktische- en kostentechnische overwegingen is besloten om aan te sluiten bij bestaand (HR)instrumentarium van de rijksoverheid. Om die reden is in 2013 in samenwerking met TEXS B.V. en met advies van medewerkers van BZK een traject gestart om alle functies van het Bureau Architectenregister in te delen in het Functiegebouw Rijk. Per 1 januari 2014 is deze systematiek -conform het implementatieplan- ingevoerd.

Herinrichting pand: stand van zaken

In 2011 is vastgesteld dat de afwerking en inrichting van het pand dringend aan een opknappbeurt toe was. Voor het wegwerken van achterstallig onderhoud en een bescheiden upgrade van het interieur en inventaris is een reservering gemaakt ('bestemmingsreserve'). De werkzaamheden, waaronder schilderwerk, vloerbedekking, lichtwering en verlichting, werden gefaseerd uitgevoerd. In 2012 is ca. tweederde van het werk verricht en in 2013 is het restant grotendeels afgerond. Voor 2014 staan nog enkele werkzaamheden op het programma. Een deel van de kosten is door de verhuurder vergoed. De werkzaamheden zijn c.q. worden geheel binnen het budget van de bestemmingsreserve verricht.

Klachten, bezwaarschriften en procedures

Voor informatie over procedures en bezwaarschriften tegen Bureau Architectenregister over examens, inschrijving onder een andere titel, certificaat bijzondere prestaties en in het kader van de titelbescherming wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf in dit jaarverslag.

Bureau Architectenregister heeft in 2013 geen schriftelijke klachten ontvangen over gedragingen van medewerkers, directeur of bestuursleden. Wel kwamen er soms telefonische klachten binnen die (de uitvoering van) de Wet op de architectentitel betreffen, bijvoorbeeld over het feit dat men elk jaar moet betalen om ingeschreven te staan in het architectenregister of bij herinschrijving in het architectenregister opnieuw het inschrijfgeld dient te betalen. Ook wordt met enige regelmaat gevraagd waarom Bureau Architectenregister er niet voor kan zorgen dat er beroepsbescherming komt in plaats van de huidige titelbescherming.

Bureau Architectenregister ontving in 2013 een verzoek van de heer Niederer om openbaarmaking en toezending van declaraties van het managementteam en/of directie en een overzicht van de lease auto's die door onze organisatie beschikbaar zijn gesteld over de jaren 2010 en 2011. Deze informatie is verstrekt.

Voor zover bekend, zijn in 2013 geen procedures tegen Bureau Architectenregister ingesteld bij de Nationale Ombudsman.

Archiefbeleid

De eind december 2012 aangeboden concept-selectielijsten zijn door het Nationaal Archief nog niet beoordeeld (concept-selectielijsten van Stichting Bureau Architectenregister over de periode 1988-2011 en Bureau Architectenregister 2011-2012).

Bureau Architectenregister valt onder een overgangsregeling, die als uitgangspunt heeft dat de selectielijsten voor organisaties uiterlijk eind 2013 zouden worden vastgesteld. Door de vele selectielijsten die onder de overgangsregeling vallen en beoordeeld moeten worden, heeft het Nationaal Archief de beoordeling van de concept-selectielijsten van (Stichting) Bureau Architectenregister in 2013 nog niet kunnen starten.

Duurzaamheid

Het inkoopbeleid van Bureau Architectenregister is (gezien omvang en aard van de organisatie) voornamelijk beperkt tot het sober en doelmatig aanschaffen van kantoorartikelen, papier, kantoormeubilair en levensmiddelen. Daarnaast is in het kader van duurzaamheid bijvoorbeeld het kantoormeubilair merendeels tweedehands en de vloerbedekking van gerecycled materiaal.

Financiën

Het totaal van de baten van Bureau Architectenregister bedroeg in 2013 € 1.021.686. Hierbij is inbegrepen een bedrag van € 78.961 dat in 2013 is besteed aan werkzaamheden ter implementatie van de gewijzigde Wet op de architectentitel. Bureau Architectenregister heeft daarnaast in 2013 ook een vergoeding gekregen van € 53.170 ten behoeve van de Mastertrack Landschapsarchitectuur TU Delft.

De belangrijkste bron van inkomsten waren de jaarlijkse bijdragen (€ 752.302). De jaarlijkse bijdrage was in 2013, met instemming van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, wederom vastgesteld op € 55. Ingeschrevenen die lid zijn van een beroepsorganisatie ontvingen een korting op de jaarlijkse bijdrage, aangezien de beroepsorganisatie de bijdragen voor hun leden collectief aan Bureau Architectenregister afdragen.

Het totaal van de kosten van Bureau Architectenregister bedroeg in 2013 € 995.717. Hierbij zijn de kosten van de implementatie van de gewijzigde Wet op de architectentitel en de (toetsing) van de Mastertrack Landschapsarchitectuur inbegrepen. De belangrijkste kostenposten van Bureau Architectenregister waren de personeelskosten (€ 469.520), de huisvestingskosten met inbegrip van de kosten voor gas, water, licht en schoonmaak (€ 108.992), de kantoorkosten met inbegrip van de publiciteitskosten (€ 77.445) en de bestuurskosten (€ 85.472).

In vergelijking met 2012 zijn de baten in 2012 met € 238.752 gedaald. Deze relatief forse daling is vooral te danken aan het lager worden van de vergoeding voor de werkzaamheden van de gewijzigde Wet op de architectentitel: €268.401

De kosten zijn ten opzichte van 2012 navenant gedaald (€ 210.345). Laat men hierbij de kosten voortvloeiend uit de implementatie van de gewijzigde Wet op de architectentitel buiten beschouwing, dan zijn de exploitatiekosten van Bureau Architectenregister ten opzichte van 2013 licht gestegen.

Een en ander heeft ertoe geleid dat 2013 met een batig saldo van € 25.969 is afgesloten. Het batig saldo over 2013 wordt in het boekjaar 2014 toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Het eigen vermogen van Bureau Architectenregister bedraagt per 31 december 2013 € 830.789. Ingevolge het Beleggingsstatuut hanteert de BA een behoudend beleggingsbeleid met een zo laag mogelijk risico. Per 31 december 2013 staat het gehele eigen vermogen op depositorekeningen- of rekening courant van de ABN. Ten laste van het eigen vermogen zijn bestemmingsreserves gevormd voor in totaal € 164.521, bestemd voor onder meer de communicatie en public relations, verbetering van de huisvesting en inventaris, aanpassing van het archief en het verrichten van een brancheonderzoek.

In de bij dit Jaarverslag behorende Jaarrekening zijn de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 opgenomen, alsmede de door AREP Accountants te Rotterdam op 12 maart 2014 afgegeven controleverklaring bij de Jaarrekening. Voor een verdere uiteenzetting van de financiën van Bureau Architectenregister in 2013 wordt naar die Jaarrekening verwezen.